

Włodzimierz Goriszowski

"Problemy uwagi w pracy pedagogicznej", Witold Dobrołowicz, Warszawa 1985 : [recenzja]

Studia Pedagogiczne. Problemy Społeczne, Edukacyjne i Artystyczne 5, 112

1991

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Witold Dobrołowicz, Problemy uwagi w pracy pedagogicznej,
Warszawa 1985, ss. 243**

Autor w recenzowanej publikacji podjął się bardzo ważnego zadania polegającego na prezentacji z pozycji psychologii wieloaspektowego problemu uwagi z wyraźną orientacją na możliwości wykorzystania teorii w praktyce pedagogicznego działania. Stąd też w niniejszej pracy czytelnik w I rozdziale zostaje poinformowany: o dotychczasowym stanie wiedzy dotyczącej uwagi (rozwój twierzeń i teorii w ujęciu historycznym i geograficznym, bowiem przytoczone są teorie uczonych z różnych krajów i kontynentów); o przydatności i stopniu aktualności tych teorii (Autor dokonuje przedmiotowo-podmiotowej analizy i oceny); o kryteriach i podziale według tych kryteriów rodzajów i typów uwagi (podział merytoryczny i logiczny). Zawarte w tym rozdziale informacje mają charakter syntetyczny i sensownie odwołują czytelnika do szczegółowych opracowań.

W drugim rozdziale Autor prezentuje wybrane metody badania uwagi, które mogą być użyteczne w praktycznym działaniu psychologów i pedagogów. Zastosowanie tych metod i wnikliwa analiza uzyskanych wyników pozwoliłyby nauczycielom na lepsze poznanie jednostek i grupy poddanych pedagogicznemu procesem zachodzącym w szkole, na autoanalizę i autoocenę pracy dydaktycznej z młodzieżą i na zróżnicowanie przejścia metodycznego. Na podkreślenie zasługuje wybór nieskomplikowanych narzędzi pomiaru uwagi.

Rozdziały III-VI są przez Autora adresowane bezpośrednio do czytelnika - nauczyciela, ale myślę, że warto byłoby z treścią tych rozdziałów, zapoznać także i rodziców w ramach prowadzonej w szkołach pedagogizacji. Przyczyniłoby się to do polaryzacji stanowisk szkoły i domu rodzinnego w kwestii osiągniętych przez dzieci i młodzież wyników w nauce i zapobiegło zbieżnym pretensjom i kontrowersyjności ocen.

Te rozdziały dla mnie jako pedagoga mają specjalną wartość użytkową (poza już dostrzeżoną wartością poznawczą), jak np. o podatności uczniów na oddziaływanie nauczycieli kształtujące ich uwagę, informacje o sterowaniu uwagą, kształceniu uwagi dowolnej poprzez specjalny trening i in.

Publikację kończy szeroka literatura problemu.

Uważam, że ze względu na duże walory pedagogiczne tej książki, przy jednoczesnym wyborze trudnego i nader aktualnego problemu naukowego, umiejętność syntetycznego ujęcia, wysoki poziom popularyzacji naukowych teorii - powinna być ona przedstawiona do nagrody centralnej przyznawanej przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

WŁODZIMIERZ GORISZOWSKI